

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради

НУОЗ України імені П. Л. Шупика

Протокол від 26.08.2026 № 10

Уведено в дію

Наказ НУОЗ України імені П. Л. Шупика

від 24.08.2026 № 2822

**КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

ПОГОДЖЕНО

Постійна комісія Вченої ради НУОЗ

України імені П. Л. Шупика з

правових питань та регламенту

діяльності

Протокол від 25.08.2026 № 5

Термін зберігання: постійно
ст. 28 Переліку

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
1.1. Мета та завдання Кодексу академічної доброчесності	
1.2. Нормативно-правова база	
1.3. Сфера дії та визначення ключових термінів	
2. МІСЯ ТА ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЦІННОСТІ.....	6
2.1. Фундаментальні цінності	
2.2. Формування академічної культури	
3. ПРАВИЛА ТА НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	7
3.1. Правила та норми академічної доброчесності у навчальній діяльності для здобувачів освітнього процесу	
3.2. Правила та норми академічної доброчесності у викладацькій та науковій діяльності для науково-педагогічних та наукових працівників	
3.3. Правила та норми академічної доброчесності під час створення та оприлюднення академічних творів (наукових робіт, дисертацій)	
3.4. Забезпечення академічної доброчесності	
4. ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	11
4.1. Види порушень академічної доброчесності	
4.2. Заходи реагування на порушення академічної доброчесності	
4.3. Принципи та основні правила реагування на порушення академічної доброчесності	
4.4. Заборона несанкціонованої допомоги	
4.5. Заборона недозволеної допомоги та несамостійного виконання завдань	
4.6. Заборона хабарництва та неправомірної вигоди	
4.7. Заборона списування та обману під час контрольних заходів	
4.8. Заборона недоброчесного використання штучного інтелекту	
5. ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ ПОРУШЕНЬ. КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ.....	15
5.1. Порядок врегулювання суперечностей	
5.2. Механізми внутрішнього контролю якості освіти	
6. АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ПРОЦЕДУРИ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	17
6.1. Санкції за порушення академічної доброчесності	
6.2. Види академічних стягнень	
6.3. Визначення уповноваженого органу з розгляду повідомлень щодо порушень академічної доброчесності	
6.4. Порядок розгляду, повноваження та відповідальність уповноважених органів/осіб	
7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	27

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Мета та завдання Кодексу академічної доброчесності

Досвід розвинених країн у разі системного підходу до боротьби з академічною недоброчесністю при здійсненні всіх видів освітньо-наукової діяльності у закладах вищої освіти свідчить про необхідність публічного визначення та прийняття основних цінностей академічної доброчесності, що має стати важливим кроком системного запровадження високих стандартів освітньо-наукової діяльності в Національному університеті охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика (далі – НУОЗ України імені П. Л. Шупика).

Метою та основними завданнями Кодексу академічної доброчесності (далі – Кодекс) є:

- 1) запровадження системи нульової толерантності до будь-яких проявів академічної недоброчесності та корупції;
- 2) впровадження, розвиток та захист системи етичних цінностей, корпоративної культури та правил академічної доброчесності;
- 3) формування розуміння та поваги до людської гідності, принципів прав людини та недискримінації в освітньому середовищі;
- 4) формування академічних цінностей та високої академічної культури в учасників освітнього процесу НУОЗ України імені П. Л. Шупика;
- 5) виховання інтелектуальної та культурної еліти України, формування громадянської позиції учасників освітнього процесу;
- 6) забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУОЗ України імені П. Л. Шупика;
- 7) посилення діалогу між усіма учасниками освітнього процесу під час прийняття рішень;
- 8) формування високого рівня наукових та/або творчих, професійних і загальних компетентностей здобувачів освіти;
- 9) утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності та відповідальності;
- 10) виховання всіх учасників освітнього процесу відповідальними, професійними, здатними до свідомого спрямування своєї діяльності;
- 11) забезпечення необхідних умов для реалізації здібностей і талантів здобувачів освіти, забезпечення довіри до результатів;
- 12) створення дієвих внутрішніх інструментів та комісій для об'єктивного, неупередженого розслідування фактів порушення академічної етики;
- 13) підвищення позитивного іміджу та ділової репутації НУОЗ України імені П. Л. Шупика у вітчизняному та міжнародному освітньому просторі.

1.2. Нормативно-правова база

Кодекс розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про академічну доброчесність», «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про

наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Рекомендацій щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах, авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо (лист МОН України від 15.08.2018 № 1/11-8681), Статуту НУОЗ України імені П. Л. Шупика, Політики в області якості освіти НУОЗ України імені П. Л. Шупика та інших нормативних документів.

1.3. Сфера дії та визначення ключових термінів

Кодекс НУОЗ України імені П. Л. Шупика встановлює загальні засади, цінності, принципи та норми академічної доброчесності, а також правила поведінки усіх учасників освітнього процесу та працівників НУОЗ України імені П. Л. Шупика, якими вони повинні керуватися під час навчання, викладання, провадження наукової (творчої) діяльності, виконання покладених на них завдань та обов'язків, а також визначає політику і процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності, засади внутрішніх антидискримінаційних політик у НУОЗ України імені П. Л. Шупика та види відповідальності за порушення академічної доброчесності.

Кодекс є складовою системи безперервного забезпечення якості освітньої діяльності у НУОЗ України імені П. Л. Шупика і спирається на високоетичні норми академічного середовища, високий рівень свідомості та внутрішньої культури особистості, антикорупційні заходи і боротьбу із плагіатом та поширюється на суспільні відносини, що виникають у зв'язку з провадженням академічної діяльності, яка охоплює:

- наукову, науково-педагогічну, педагогічну, викладацьку діяльність;
- навчальну діяльність здобувачів освіти;
- освітню діяльність закладів освіти, наукових установ;
- створення, рецензування, наукове редагування академічних творів;
- вступні випробування у закладах освіти;

- присудження наукових ступенів і ступенів освіти, присвоєння вчених і педагогічних звань, кваліфікаційних категорій, обрання дійсних членів (академіків) і членів-кореспондентів Національної академії наук України та національних галузевих академій наук України;

- здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти;

- атестацію наукових працівників;

- державну атестацію наукових установ і закладів вищої освіти у частині провадження ними наукової і науково-технічної діяльності;

- здійснення наукової і науково-технічної експертизи тощо.

Документ спрямований на забезпечення високої якості вищої освіти, побудову прозорого освітнього та наукового середовища, а також на підвищення міжнародного авторитету та конкурентоспроможності університету. Кодекс покликаний утвердити атмосферу взаємної довіри, поваги та чесності між усіма учасниками академічної спільноти.

У цьому Кодексі терміни і поняття вживаються в такому значенні:

1) академічна доброчесність – сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності;

2) академічний твір – твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі дисертації, творчого мистецького проекту, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової монографії, наукової статті, підручника, навчального посібника або в іншій формі, визначеній законодавством та/або внутрішнім актом;

3) внутрішній акт – документ закладу освіти, наукової установи, іншого суб'єкта академічної діяльності, затверджений у встановленому порядку його колегіальним органом управління, що стосується питань академічної доброчесності;

4) джерело інформації – друковане чи електронне видання, архівний матеріал, інтернет-ресурс, особиста комунікація, інше джерело, з якого отримано інформацію, що використовується в академічному творі чи навчальній роботі;

5) освітня діяльність – діяльність закладів вищої освіти, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб;

6) наукова діяльність – інтелектуальна творча діяльність, спрямована на здобуття нових знань та (або) пошук шляхів їхнього застосування, основними видами якої є фундаментальні та прикладні наукові дослідження;

7) якість освіти – відповідність результатів навчання вимогам, установленим законодавством, стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг;

8) якість освітньої діяльності – рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що дає змогу здобути якісну освіту та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

9) суб'єкти академічної діяльності – педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники, інші вчені, здобувачі освіти, вступники, учасники та організатори конкурсів, експерти у сфері освіти і науки, суб'єкти освітньої діяльності, суб'єкти наукової діяльності;

10) уповноважений орган – колегіальний орган закладу освіти, наукової установи, уповноважений розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на порушення академічної доброчесності, визначені внутрішнім актом;

11) уповноважена особа – педагогічний, науково-педагогічний, науковий працівник закладу освіти, наукової установи, уповноважений реагувати на порушення академічної доброчесності, розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на порушення академічної доброчесності, визначені внутрішнім актом.

2. МІСІЯ ТА ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЦІННОСТІ

2.1. Фундаментальні цінності

Академічна доброчесність у НУОЗ України імені П. Л. Шупика базується на законодавчих базових цінностях, які формують моральну основу для навчання, викладання та наукових досліджень:

1) чесність – порядність і відвертість у освітній діяльності, проведенні наукових досліджень, здійсненні практичних робіт, недопущення будь-яких форм обману, брехні, шахрайства, крадіжки або інших форм нечесної поведінки в навчальній, педагогічній і науковій діяльності;

2) довіра – існування в академічному середовищі атмосфери взаємної довіри, що заохочує вільний обмін ідеями й інформацією, сприяє співпраці та творчості, вільному продукуванню нових ідей, створення середовища неприпустимості привласнення результатів діяльності інших чи підірвання репутації учасника освітнього процесу;

3) повага до людської гідності, прав людини, недискримінації та рівності учасників освітнього процесу – кожна людина має право на однакову повагу до своєї гідності, на яку не можна посягати за будь-яких умов, зокрема застосовувати методи, що принижують людську гідність, як покарання за невиконання чи неналежне виконання обов'язків; виявлення поваги як до себе, так і до інших, незалежно від віку, статі та статусу, а також розуміння нових, різнобічних, іноді протилежних думок та ідей;

4) справедливість – неупереджене ставлення учасників освітнього процесу один до одного, об'єктивне, прозоре та незалежне оцінювання результатів навчальної, дослідницької, наукової чи трудової діяльності;

5) відповідальність – сумлінне та неухильне виконання покладених обов'язків, завдань та функцій, дотримання посадових інструкцій, положень, правил, здатність відповідати за результати своєї діяльності та взятих на себе зобов'язань;

6) стійкість (мужність) – здатність діяти чесно та захищати принципи доброчесності навіть у складних ситуаціях чи під тиском; незалежно від зовнішніх і внутрішніх спонукань до порушення академічної доброчесності та від наявності чи відсутності зовнішнього контролю;

7) рішучість – готовність активно діяти для захисту чесних правил, навіть коли це важко або супроводжується ризиком, безкомпромісне дотримання правил, незважаючи на спокуси списати чи прохання друзів допомогти в обмані, подолання тиску та захист стандартів.

2.2. Формування академічної культури

Формування академічної культури є безперервним процесом, який визначає якість освітньої та наукової діяльності НУОЗ України імені П. Л. Шупика. Основними інструментами формування академічної культури є:

1) інформаційно-просвітницька діяльність: організація регулярних лекцій, тренінгів, вебінарів та семінарів із питань академічного письма,

належного цитування, управління науковими даними та протидії плагіату для здобувачів освіти та викладачів;

2) інтеграція в освітній процес: включення обов'язкових навчальних дисциплін або модулів (наприклад, «Методологія наукових досліджень», «Академічна доброчесність») до навчальних планів усіх спеціальностей та рівнів вищої освіти;

3) інституційна підтримка та сервіси: створення та забезпечення стабільної роботи університетських центрів (бібліотечних хабів, консультаційних пунктів (консультантів) на факультетах, в інститутах тощо), які надають допомогу в оформленні наукових праць, перевірці текстів на ознаки плагіату та використанні бібліографічних менеджерів;

4) етичне лідерство та менторство: утвердження ролі керівників кафедр, наукових керівників та провідних вчених як особистих прикладів академічної доброчесності для молодих дослідників та студентів;

5) діджиталізація та автоматизація контролю: використання сучасного спеціалізованого програмного забезпечення для автоматизованої перевірки кваліфікаційних, наукових та поточних письмових робіт на наявність текстових запозичень та несанкціонованого використання ІІІ;

6) нульова толерантність до порушень: створення атмосфери суспільного осуду будь-яких проявів академічної недоброчесності та забезпечення невідворотності відповідальності за підтверджені порушення етичних норм;

7) зворотний зв'язок та моніторинг: проведення регулярних анонімних опитувань (анкетувань) студентів, аспірантів та викладачів щодо стану дотримання академічної доброчесності в університеті для оперативної адаптації профілактичних заходів.

3. ПРАВИЛА ТА НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

3.1. Правила та норми академічної доброчесності у навчальній діяльності для здобувачів освітнього процесу

Під час навчання, проходження контрольних заходів (сесій) та написання наукових чи кваліфікаційних робіт здобувачі освіти повинні самостійно виконувати кожне завдання, крім командних проєктів та:

1) правильно посилатися на джерела: чітко вказувати авторство у разі використання ідей, текстів, зображень чи графіків інших осіб;

2) дотримуватися правил використання ІІІ: застосовувати інструменти штучного інтелекту виключно у дозволених межах із обов'язковим зазначенням цього у роботі;

3) провадити чесний контроль знань: не використовувати під час іспитів, заліків та тестувань жодних сторонніх матеріалів, гаджетів чи підказок (не списувати);

4) надавати лише достовірні дані: не допускати фабрикації та фальсифікації результатів експериментів чи досліджень у своїх курсових або дипломних роботах;

5) використовувати власні роботи правомірно: не подавати один і той самий текст (чи його частину) як новий результат у різних дисциплінах без дозволу викладача (унікати самоплагіату);

6) своєю діяльністю сприяти збереженню, розвитку й популяризації освітніх та наукових традицій і цінностей НУОЗ України імені П. Л. Шупика;

7) не чинити правопорушень, сприяти запобіганню й викоріненню різних видів порушень у навчальній, викладацькій, науковій та інших видах діяльності, бути нетерпимими до них;

8) не розповсюджувати та запобігати розповсюдженню інформації, яка неправдива, викладена з перекрученням фактів, така, що ображає людину або може завдати шкоди репутації НУОЗ України імені П. Л. Шупика;

9) запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів;

10) не розголошувати і не використовувати в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, або інформацію особистого характеру, що стала відома у зв'язку з виконанням своїх обов'язків;

11) виступати проти проявів академічної недоброчесності;

12) подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;

13) у разі виникнення труднощів під час виконання навчальних чи дослідницьких завдань звертатись до інших за допомогою, не порушуючи принципів академічної доброчесності.

3.2. Правила та норми академічної доброчесності у викладацькій та науковій діяльності для науково-педагогічних та наукових працівників:

Під час викладання, оцінювання та провадження наукової діяльності науково-педагогічні, наукові працівники та інші особи, які здійснюють викладацьку діяльність, зобов'язані:

1) ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;

2) дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;

3) забезпечувати прозорість наукового дослідження (з урахуванням визначених законодавством обмежень) шляхом надання достовірної (правдивої) інформації про первинні дані дослідження, використані/застосовані методи, методики, матеріали, обладнання тощо, порядок проведення і результати власних досліджень, джерела використаної інформації, власну дослідницьку діяльність;

4) аналізувати надійність і достовірність вихідної інформації та раніше отриманих наукових результатів, що використовуються для отримання нових наукових результатів;

5) формулювати або формувати висновки і рекомендації за результатами досліджень на основі належних доказів і фактів;

6) чітко виокремлювати і розмежовувати результати власної наукової діяльності та результати наукової діяльності інших осіб;

7) під час оприлюднення результатів досліджень нести відповідальність за їх достовірність і вплив на суспільство.

8) посилалися на першоджерела: обов'язково відмічати чужі ідеї, наукові результати, тексти та методики у власних публікаціях та лекційних матеріалах;

9) дотримуватися авторського права: суворо виконувати вимоги законодавства про інтелектуальну власність;

10) забезпечувати об'єктивне оцінювання: виставляти бали виключно на основі заздалегідь оприлюднених чітких критеріїв, без упередженості чи дискримінації;

11) не ураховувати сторонні фактори: не оцінювати вигляд, одяг чи особисті переконання здобувача, якщо вони не є об'єктом оцінювання;

12) подавати достовірну інформацію: звітувати лише про реальні методики, валідні результати досліджень та фактично використані джерела;

13) захищати колег від тиску: не схиляти інших до порушень, зокрема не примушувати вписувати «потрібних» людей у співавтори наукових праць;

14) уникати конфлікту інтересів: вчасно повідомляти про зв'язки чи обставини, які можуть вплинути на об'єктивність викладання, оцінювання або рецензування робіт;

15) протидіяти хабарництву: безкомпромісно відмовлятися від будь-якої неправомірної вигоди чи подарунків в обмін на лояльність чи завищення оцінок.

3.3. Правила та норми академічної доброчесності під час створення та оприлюднення академічних творів (наукових робіт, дисертацій)

Під час створення академічного твору автор повинен дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності:

1) якщо в академічному творі використані результати інтелектуальної творчої діяльності (текст, зображення, ідея, розробка, твердження, відомості, думка тощо) іншої особи, про це має бути зазначено в науковій роботі з посиланням на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора;

2) посилання на джерело інформації здійснюється у спосіб, що дає змогу виокремити внесок автора в академічному творі серед результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб;

3) академічний твір повинен містити достовірну інформацію та не має містити сфабрикованої чи сфальсифікованої автором інформації. У разі наведення припущень чи не доведених тверджень про це має бути зазначено в роботі;

4) у разі використання у науковій роботі штучного інтелекту, автор повинен повідомити про це, зазначивши методику генерування та/або надати

посилання на відповідну комп'ютерну програму чи її опис згідно з вимогами щодо оформлення та/або оприлюднення відповідних академічних творів, визначених відповідним суб'єктом академічної діяльності;

5) в оприлюдненому академічному творі, крім авторів, зазначаються й інші особи, які брали участь у роботі над ним (надання рекомендацій, консультування, редагування, оформлення, виконання експериментів, розрахунків, перекладу тощо), із зазначенням характеру внеску кожної з таких осіб;

6) у разі використання автором у новому академічному творі власних раніше опублікованих наукових результатів (частково або повністю) про це має бути обов'язково зазначено;

7) тексти прийнятих до захисту у закладі вищої освіти дисертацій, кваліфікаційних робіт, підписані кваліфікованим електронним підписом, оприлюднюються до їх захисту у машинозчитувальному форматі, на постійній основі, з наданням вільного доступу до них без проходження автентифікації та з дотриманням інших вимог, визначених законодавством.

3.4. Забезпечення академічної доброчесності

В НУОЗ України імені П. Л. Шупика створено визначену внутрішніми актами систему забезпечення академічної доброчесності, що ґрунтується на цінностях, принципах і правилах академічної доброчесності та в освітній діяльності є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

1) Система забезпечення академічної доброчесності включає:

внутрішню політику щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності;

вимоги до створення, оприлюднення, виконання та оцінювання академічних творів, навчальних робіт у частині забезпечення академічної доброчесності;

заходи, спрямовані на формування та утвердження культури академічної доброчесності;

порядок формування, повноваження та відповідальність уповноважених органів;

повноваження та відповідальність уповноважених осіб;

процедуру розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, зокрема гарантії дотримання прав учасників освітнього процесу та науково-педагогічних працівників під час розгляду таких повідомлень, порядок прийняття рішень про застосування до особи заходів реагування на порушення академічної доброчесності та порядок оскарження таких рішень.

2) Заклади освіти, наукові установи зобов'язані здійснювати перевірку академічних творів, які вони видають, а також які оприлюднюються у заснованих ними виданнях або у виданнях, рекомендованих ними до друку, на відсутність ознак порушення академічної доброчесності.

3) Керівники закладів освіти, наукових установ та їхніх структурних підрозділів зобов'язані забезпечувати функціонування системи академічної доброчесності закладу освіти, наукової установи, структурного підрозділу шляхом:

організації розроблення, своєчасного оновлення та оприлюднення внутрішніх актів з питань академічної доброчесності на офіційному веб-сайті закладу;

систематичного проведення регулярних заходів з популяризації, пропагування, підвищення обізнаності про цінності, принципи, правила академічної доброчесності, вивчення і розгляду вітчизняного та іноземного досвіду щодо забезпечення академічної доброчесності тощо;

забезпечення доступу (за потреби) учасників освітнього процесу, науково-педагогічних працівників до спеціалізованого програмного забезпечення з виявлення ознак порушення академічної доброчесності відповідно до внутрішніх актів;

забезпечення обов'язкового фіксування повідомлень про порушення академічної доброчесності;

забезпечення належного розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, притягнення до відповідальності осіб, які порушили академічну доброчесність, документування прийнятих рішень, розміщення їх на офіційному веб-сайті закладу.

4. ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Види порушень академічної доброчесності:

1) Академічний плагіат – це оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилення на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів), та/або оприлюднення в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншого мовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору.

2) Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів. Не вважається самоплагіатом оприлюднення в дисертації на здобуття наукового ступеня раніше опублікованих власних наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення.

3) Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

4) Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

5) Відчуження авторства – це передача автором (авторами) створеного ним (ними) на замовлення або без такого замовлення, платно чи безоплатно, академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення такого академічного твору (його частини) із зазначенням як автора особи, яка не є його (її) автором. Авторство вважається відчуженим з моменту оприлюднення академічного твору (його частини) під іменем особи, яка не є його (її) автором.

6) Приписування авторства – це оприлюднення твору, серед авторів якого зазначена особа, яка не брала участі у його створенні.

7) Недоброчесне використання штучного інтелекту (далі – ШІ) – оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього. Автор зобов'язаний чітко прописати промпти, запити та версію моделі, якщо ШІ допомагав у створенні роботи.

8) Необ'єктивне (упереджене) оцінювання – свідоме порушення вимог щодо оцінювання, визначених законодавством, внутрішніми актами, умовами конкурсу, що призвело до завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності.

9) Посередництво та замовлення робіт (комерційний плагіат) (несамостійне виконання завдання) – написання курсових, дипломних чи дисертацій на замовлення, виконання навчального, конкурсного завдання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозволеної допомоги іншої особи (інших осіб).

10) Недозволена допомога – це надання допомоги, не передбаченої умовами навчального, конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності.

11) Академічний саботаж – умисне перешкоджання педагогічним, науково-педагогічним, науковим працівником, здобувачем освіти, вступником, учасником конкурсу іншим особам у навчанні, дослідженнях чи проходженні оцінювання.

12) Схиляння до порушення академічної доброчесності – підбурювання, примус або спонукання інших осіб (наприклад, студентів чи колег) до вчинення недоброчесних дій.

13) Інституційні порушення – системне ігнорування або приховування фактів порушень з боку керівництва закладу освіти чи наукової установи (надання, поширення закладом освіти, науковою установою, науковим видавництвом недостовірної інформації щодо власної академічної діяльності та/або академічної діяльності їхніх педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, здобувачів освіти; безпідставне залишення без розгляду

повідомлення про порушення академічної доброчесності; невжиття заходів, спрямованих на виявлення порушень академічної доброчесності тощо).

4.2. Заходи реагування на порушення академічної доброчесності

- 1) Заходами реагування на порушення академічної доброчесності є:
виховні заходи;
притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності;
реагування на порушення академічної доброчесності при проведенні конкурсів;
інституційні заходи реагування.
- 2) Рішення про застосування заходів реагування на порушення академічної доброчесності ухвалює уповноважений орган або уповноважена особа.

4.3. Принципи та основні правила реагування на порушення академічної доброчесності

- 1) Основними принципами реагування на порушення академічної доброчесності є:
обов'язковість і своєчасність реагування;
неупереджене (недискримінаційне) ставлення до осіб, стосовно яких надійшло повідомлення про можливе порушення ними академічної доброчесності;
обов'язковість встановлення вини особи у вчиненні нею порушення академічної доброчесності;
співмірність порушення і заходів реагування;
притягнення до академічної відповідальності виключно за діяння (дії чи бездіяльність), які на момент їх вчинення порушували встановлені вимоги чи заборони;
прозорість процедур розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, визначення заходів реагування на встановлені порушення.
- 2) За дії (бездіяльність), які визначені як порушення академічної доброчесності, особа може бути притягнута також до інших видів відповідальності на підставах та в порядку, визначених законом.
- 3) Відсутність судового рішення або рішення іншого уповноваженого органу щодо притягнення особи до іншого виду відповідальності не є перешкодою для розгляду питання щодо порушення особою академічної доброчесності та притягнення винної особи до академічної відповідальності.

4.4. Заборона несанкціонованої допомоги

Встановлення факту порушення – виключне повноваження уповноваженого органу чи уповноваженої особи закладу.

При порушенні академічної доброчесності (наявність академічного плагіату, приписування авторства, вчинення фабрикації, фальсифікації) до будь-кого з учасників освітнього процесу можуть бути застосовані санкції,

визначені внутрішніми актами, умовами конкурсу, якщо інше не встановлено законом:

1) до педагогічного, науково-педагогічного, наукового працівника можуть бути застосовані санкції у виді звільнення із закладу освіти, наукової установи відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю України або догани, або інші санкції, визначені внутрішніми актами;

2) до здобувача наукового ступеня, здобувача вищої освіти можуть бути застосовані санкції у виді відрахування із закладу освіти, наукової установи або інші санкції, визначені внутрішніми актами.

При використанні несанкціонованої допомоги (відчуження авторства, списування, обман, хабарництво) законом передбачено наслідки як для виконавця, так і для замовника.

4.5. Заборона недозволеної допомоги та несамостійного виконання завдань.

1) Несамостійне виконання завдань: у разі несамостійного виконання завдань (виконання робіт на замовлення (платне чи безоплатне), зокрема купівля курсових, дипломних або рефератів) здобувачам освіти заборонено подавати на оцінювання результати, які були виконані іншими особами.

За несамостійне виконання завдання до особи застосовуються санкції, визначені внутрішніми актами, умовами конкурсу, якщо інше не встановлено законом.

2) Недозволена допомога: заборонено надання або отримання допомоги під час індивідуального оцінювання знань (іспитів, модульних тестів), якщо це не передбачено умовами командного завдання.

До особи, яка надавала недозволену допомогу, застосовуються санкції, визначені внутрішніми актами, умовами конкурсу, якщо інше не встановлено законом.

4.6. Заборона хабарництва та неправомірної вигоди

1) Матеріальна та нематеріальна вигода: учасникам освітнього процесу заборонено пропонувати, обіцяти або надавати кошти, майно, послуги, пільги чи інші блага для штучного впливу на результати оцінювання.

2) Заборона з боку викладачів: науково-педагогічним працівникам заборонено вимагати чи приймати будь-які подарунки або послуги в обмін на лояльність, виставлення заліків, оцінок чи сприяння під час захисту кваліфікаційних робіт.

3) Протекціонізм: забороняється використання родинних, дружніх або службових зв'язків для отримання переваг в освітній чи науковій діяльності (кумівство, фаворитизм).

4.7. Заборона списування та обману під час контрольних заходів

1) Зовнішні джерела: під час складання іспитів, заліків, тестувань чи захисту робіт заборонено використання будь-яких недозволених джерел інформації.

2) Технічні засоби: категорично заборонено використання мобільних телефонів, навушників, смарт-годинників, мікрошпаргалок або інших засобів прихованого зв'язку без прямого дозволу екзаменатора.

3) Академічний обман: заборонено видавати результати роботи колеги по партії чи групі за власні, а також здійснювати несанкціоновану комунікацію з іншими здобувачами під час виконання контрольних завдань.

4.8. Заборона недоброчесного використання штучного інтелекту (ШІ)

1) Принцип прозорості (не заборонна логіка): чинне законодавство України не забороняє ШІ як інструмент, але вимагає повної відкритості щодо його застосування.

2) Порухення (Приховане використання ШІ): порушенням вважається оприлюднення або подання на оцінювання текстів, програмних кодів, креслень, зображень, моделей або даних, згенерованих ШІ повністю або частково, як результатів власної інтелектуальної праці без розкриття цього факту.

3) Правила декларування: у разі використання технологій генеративного ШІ (наприклад, ChatGPT чи подібних програм), автор зобов'язаний прямо вказати це у роботі чи супровідних матеріалах, чітко зазначивши: а/назву використаної комп'ютерної програми; б/методику генерування (які саме промпти чи завдання ставилися системі); в/обсяг інтегрованого у роботу контенту.

4) Генерація основного змісту: забороняється генерувати основне смислове ядро наукової чи кваліфікаційної роботи штучним інтелектом без суттєвого власного аналітичного внеску автора, навіть якщо факт використання було задекларовано.

5) ШІ як засіб фабрикації: заборонено використовувати ШІ для створення вигаданих статистичних даних, підробки графіків або генерування фейкових джерел літератури (галюцинації ШІ, видані за реальні факти).

5. ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ ПОРУШЕНЬ. КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ

5.1. Порядок врегулювання суперечностей.

Конфлікт інтересів – це суперечність між приватним інтересом учасника освітнього процесу та його службовими чи академічними обов'язками, яка може вплинути на об'єктивність прийняття рішень.

Типові ситуації конфлікту інтересів:

- 1) оцінювання викладачем роботи здобувача освіти, який є його близьким родичом, другом або бізнес-партнером;
- 2) наукове керівництво, консультування або рецензування робіт осіб, з якими наявні приватні чи фінансові зв'язки;
- 3) спільна участь у грантових чи комерційних проєктах, де критерії розподілу блага є непрозорими.

Учасник освітнього процесу, який виявив у себе реальний або потенційний конфлікт інтересів, зобов'язаний негайно (протягом одного робочого дня) письмово повідомити про це свого безпосереднього керівника (завідувача кафедри, декана) або Комісію з етики та академічної доброчесності.

Алгоритм врегулювання суперечностей:

- 1) усунення особи: керівник закладу або факультету усуває викладача від оцінювання, рецензування чи керівництва конкретним студентом/аспірантом;
- 2) заміна експерта: для проведення іспиту чи захисту роботи призначається інший викладач або створюється незалежна екзаменаційна комісія;
- 3) зовнішній моніторинг: оцінювання результатів навчання у спірних випадках може здійснюватися під наглядом представника гаранта освітньої програми або Комісії з етики та академічної доброчесності.

5.2. Механізми внутрішнього контролю якості освіти

Університет впроваджує багаторівневу систему внутрішнього моніторингу для своєчасного виявлення та припинення академічної недоброчесності.

1) Автоматизований контроль текстових запозичень (Антиплагіат): обов'язковій перевірці за допомогою ліцензійного програмного забезпечення (StrikePlagiarism та/або інші сервіси) підлягають: магістерські дипломні роботи, кандидатські та докторські дисертації, рукописи підручників, навчальних посібників та наукових статей, що готуються до друку у фахових виданнях. Вибіркова перевірка може застосовуватися до курсових робіт, есе, рефератів та бакалаврських дипломів за рішенням відповідної кафедри.

2) Контроль за використанням ІІІ: застосування спеціалізованих технічних інструментів (детекторів ІІІ-контенту) та експертного оцінювання для виявлення прихованого, недекларованого використання генеративного штучного інтелекту в письмових роботах.

3) Академічний аудит та взаємовідвідування: проведення регулярних відкритих занять та взаємовідвідувань лекцій професорсько-викладацьким складом для контролю якості подачі матеріалу та дотримання етичних норм викладання. Моніторинг відповідності екзаменаційних білетів, тестових завдань та критеріїв оцінювання затвердженим силабусам навчальних дисциплін.

4) Соціологічний моніторинг (Зворотний зв'язок): проведення щорічного анонімного анкетування здобувачів освіти (наприклад, «Викладач очима студентів», «Оцінка якості освітнього середовища»). Опитування викладачів щодо наявності випадків академічного тиску, проявів корупції або списування під час сесій.

5) Канали конфіденційного повідомлення («Скринька довіри»): створення та функціонування захищених цифрових (електронна пошта, анонімне анкетування на сайті, тощо) та фізичних каналів, через які будь-який студент чи співробітник може повідомити про факти порушення Кодексу. Університет гарантує захист заявника від будь-яких форм академічного переслідування або дискримінації.

6. АКАДЕМІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ПРОЦЕДУРИ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Санкції за порушення академічної доброчесності

До особи, яка порушила академічну доброчесність, може бути застосовано одну або декілька санкцій.

1) Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до науково-педагогічного, наукового працівника закладу:

ЗАХОДИ У МЕЖАХ ПРИТЯГЕННЯ ДО АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ:

виключення зі складу вченої ради, інших колегіальних органів управління закладу освіти, наукової установи з позбавленням права бути членом відповідного органу на строк від одного до трьох років;

позбавлення права участі в атестації здобувачів ступеня вищої освіти, наукового (освітньо-творчого) ступеня на строк від одного до трьох років;

позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;

позбавлення права бути науковим керівником, творчим керівником, науковим консультантом здобувачів вищої освіти (здобувачів ступеня доктора наук) на строк від одного до трьох років;

позбавлення права бути керівником та/або відповідальним виконавцем наукових досліджень та/або наукових проектів на строк від одного до трьох років;

заборона претендувати на присвоєння педагогічного (вченого) звання на строк від одного до трьох років;

виключення зі складу редакційної колегії наукового видання, заснованого закладом вищої освіти, науковою установою, з позбавленням права бути членом редакційної колегії (редакційних колегій) на строк від одного до трьох років;

відрахування здобувача наукового ступеня;
 позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації
 (кваліфікацій);

позбавлення наукового ступеня;

позбавлення вченого звання;

позбавлення кваліфікаційної категорії;

позбавлення нагород, відзнак, почесних звань, присуджених
 (присвоєних) закладом освіти, науковою установою;

**ЗАХОДИ У МЕЖАХ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ
 ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ:**

догана;

звільнення із закладу освіти, наукової установи.

2) Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються
 до здобувачів освіти:

ВИХОВНІ ЗАХОДИ РЕАГУВАННЯ:

відвідування тематичних занять (урок, лекція, курс, тренінг тощо) з
 академічної доброчесності та/або академічного письма;

усне попередження про необхідність дотримання академічної
 доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;

письмове попередження про необхідність дотримання академічної
 доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;

повторне виконання завдання;

**ЗАХОДИ У МЕЖАХ ПРИТЯГНЕННЯ ДО АКАДЕМІЧНОЇ
 ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ:**

повторне проходження (виконання) відповідного освітнього компонента
 освітньої програми;

повторне проходження оцінювання (включаючи підсумкове оцінювання
 або атестацію);

позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій,
 грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до
 трьох років;

відрахування з числа осіб, які здобувають освіту за державним чи
 регіональним замовленням;

позбавлення пільг з оплати навчання та/або інших пільг, наданих
 закладом освіти, науковою установою, на строк від одного до трьох років;

позбавлення академічної стипендії на строк до одного навчального року;

виключення зі складу вченої ради з позбавленням права бути членом
 вченої ради на строк від одного до трьох років;

відрахування здобувача фахової передвищої освіти (крім осіб, які
 одночасно здобувають повну загальну середню освіту, та осіб з особливими
 освітніми потребами);

відрахування здобувача вищої освіти (крім осіб з особливими освітніми
 потребами).

3) У разі встановлення факту академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у кваліфікаційній роботі, на підставі якої особі присуджено ступінь вищої освіти, така особа позбавляється відповідного ступеня вищої освіти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

4) Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до вступників, учасників конкурсів:

припинення участі у конкурсі;

скасування рішення про результати конкурсу (в частині, що стосується особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності).

5) Особа, яка бере участь у проведенні вступного випробування, конкурсу, зокрема є членом приймальної комісії, організаційного комітету, конкурсної комісії, журі тощо, та вчинила порушення академічної доброчесності, виводиться зі складу відповідного органу та відсторонюється від участі у проведенні такого вступного випробування, конкурсу.

6) Виключний перелік санкцій за конкретні порушення академічної доброчесності встановлюється внутрішніми актами, умовами конкурсу.

7) Заклад освіти, наукова установа може встановлювати різні санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти різних рівнів освіти, років навчання, інших ознак, а також за повторне вчинення порушення академічної доброчесності.

8) Забороняється встановлювати різні санкції залежно від громадянства, джерела фінансування навчання здобувача освіти, ознак, передбачених законодавством у сфері запобігання та протидії дискримінації.

6.2. Види академічних стягнень

1) За порушення академічної доброчесності до здобувачів вищої освіти можуть бути застосовані такі заходи впливу та стягнення:

повторне проходження оцінювання – повторне складання іспиту, заліку, контрольної роботи або тестування;

повторне проходження навчального курсу – повторне вивчення всієї навчальної дисципліни (кредитів ЄКТС) у наступному семестрі або навчальному році;

скасування результатів оцінювання – анулювання балів за конкретне завдання, іспит чи підсумкову атестацію без права перескладання в поточній сесії;

позбавлення права на отримання стипендії – тимчасове або постійне скасування призначення академічної стипендії;

позбавлення пільг з оплати навчання – скасування наданих університетом знижок або пільгових умов оплати за контрактом;

відрахування з університету – найвища міра стягнення, що застосовується за систематичні порушення або за одноразове грубе порушення (наприклад, подання придбаної кваліфікаційної роботи);

позбавлення присудженого ступеня вищої освіти – анулювання рішення екзаменаційної комісії про видачу диплома бакалавра чи магістра (у разі виявлення плагіату чи фабрикації вже після випуску).

2) За недотримання норм професійної етики та академічної доброчесності до науково-педагогічних працівників застосовуються такі санкції:

відмова в присвоєнні вченого звання – блокування подання документів або скасування рішення про присвоєння звання доцента, професора, старшого дослідника;

позбавлення присудженого наукового ступеня – анулювання диплома кандидата/доктора наук або доктора філософії (PhD) у разі виявлення плагіату у дисертації;

звільнення з посади – розірвання трудового договору за ініціативою адміністрації через вчинення аморального проступку чи систематичне порушення умов контракту;

позбавлення права брати участь у конкурсах – тимчасова заборона на отримання внутрішніх грантів, фінансування наукових проєктів чи зайняття керівних посад (завідувач кафедри, декан);

позбавлення права керівництва – заборона здійснювати наукове керівництво аспірантами, магістрантами чи бути членом спеціалізованих вчених рад;

відсторонення від оцінювання – позбавлення права приймати іспити, заліки чи входити до складу екзаменаційних комісій на визначений термін.

6.3. Визначення уповноваженого органу з розгляду повідомлень щодо порушень академічної доброчесності

1) Уповноваженим органом з розгляду повідомлень щодо порушень академічної доброчесності є Комісія з етики та академічної доброчесності (далі – Комісія), яка створюється і функціонує відповідно до Положення про комісію з етики та академічної доброчесності (далі – Положення).

Комісія є незалежним органом НУОЗ України імені П.Л.Шупика, який розглядає питання порушення принципів академічної доброчесності в закладі.

2) Комісія відповідно до Положення дотримується у своїй роботі міжнародних та національних документів щодо академічної доброчесності та етики наукових досліджень, біоетики досліджень за участю людини та тварин та законодавства України, що регулює питання забезпечення академічної доброчесності.

3) Комісія є колегіальним органом НУОЗ України імені П. Л. Шупика, якій делеговано такі повноваження:

ДОЗВІЛЬНІ АПОВНОВАЖЕННЯ:

щодо наукових, клінічних, доклінічних та медико-соціальних досліджень за участю людини та/або тварин відповідно до Наказу МОЗ України від 23.09.2009 № 690 – рішення Комісії про схвалення, відмову у схваленні, вимогу внесення змін, зупинення чи скасування раніше наданого схвалення

протоколу дослідження є обов'язковими до виконання для дослідників, наукових керівників і відповідних структурних підрозділів НУОЗ України імені П. Л. Шупика;

ПОВНОВАЖЕННЯ ЩОДО РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ:

Комісія розглядає повідомлення про порушення академічної доброчесності, встановлює факт такого порушення та застосовує (рекомендує до застосування) заходи реагування на порушення відповідно до Закону та Положення; рішення Комісії з цих питань є обов'язковими до виконання і можуть бути оскаржені в порядку, визначеному Положенням;

КОНСУЛЬТАТИВНІ (МЕТОДИЧНІ) ПОВНОВАЖЕННЯ:

Надання методологічної, консультативної та науково-методичної допомоги дослідникам, здобувачам освіти та науково-педагогічним працівникам з питань біоетики, етики наукових досліджень та академічної доброчесності – у цій частині висновки, роз'яснення та рекомендації Комісії мають рекомендаційний характер і не є обов'язковими до виконання.

Здійснюючи повноваження, зазначені в зазначених підпунктах, Комісія діє як колегіальний орган, наділений владними повноваженнями в межах, встановлених Положенням, і несе відповідальність за законність, обґрунтованість та своєчасність ухвалених рішень.

4) Склад Комісії формується з урахуванням міждисциплінарності питань, що належать до її компетенції

5) Комісія діє на принципах законності, верховенства права, конфіденційності, незалежності, добровільності, рівності, гласності, поваги до людської гідності, академічної доброчесності, а також на принципі презумпції академічної доброчесності: суб'єкт академічної діяльності вважається таким, що не вчинив порушення академічної доброчесності, доки відповідний факт не встановлено Комісією за процедурою, визначеною Положенням про Комісію.

6.4. Порядок розгляду, повноваження та відповідальність уповноважених органів/осіб

1) Заклад відповідно до порядку розгляду повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особи було присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання, затвердженого рішенням Національного агентства (протокол № 12 (103) від 07.07.2026), забезпечує розгляд:

уповноваженим органом повідомлення з доказами, що свідчать про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі, на підставі та/або з урахуванням якого особи було присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання;

уповноваженим органом рішення Національного агентства про встановлення (невстановлення) наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, присвоєно вчене звання;

вищим колегіальним органом управління закладу скарги на рішення уповноваженого органу закладу про позбавлення особи наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва та/або вченого звання, що було присуджено (присвоєно) на підставі та/або з урахуванням академічного твору (академічних творів), в якому (яких) Національним агентством було встановлено наявність академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації або про відмову у позбавленні особи наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва та/або вченого звання у разі невстановлення Національним агентством наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі та/або з урахуванням якого (яких) присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, присвоєно вчене звання.

2) Розгляд повідомлення здійснюється в порядку, затвердженому внутрішнім актом закладу, з дотриманням принципів і основних правил реагування на порушення академічної доброчесності.

Порядок розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності має визначати:

процедуру ініціювання розгляду повідомлення;

процедуру повідомлення особи, стосовно якої надійшло повідомлення, та заявника чи його представника (за наявності) про початок розгляду повідомлення;

етапи і строки розгляду повідомлення та прийняття рішення про наявність (відсутність) порушення академічної доброчесності (не більше шести місяців з дня реєстрації повідомлення);

процедуру залучення зовнішніх експертів, врегулювання конфлікту інтересів, забезпечення участі заінтересованих осіб у розгляді відповідного питання, дотримання прав осіб, які можуть зазнати негативних наслідків;

процедуру прийняття рішення щодо притягнення особи до академічної відповідальності та/або застосування інших заходів реагування на порушення академічної доброчесності.

3) Порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності.

Уповноважений орган закладу розглядає повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі, на підставі та/або з урахуванням якого особі було присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання цим закладом, або у випадку отримання повідомлення від Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти на підставі

Закону України «Про академічну доброчесність» та у порядку ним затвердженим.

4) Розгляд повідомлення уповноваженим органом закладу.

Особа, яка має докази, що свідчать про ознаки порушення академічної доброчесності, вчиненого суб'єктом академічної діяльності НУОЗ України імені П. Л. Шупика, має право повідомити про це письмово (у паперовій чи електронній формі, зокрема на електронну адресу Комісії: etikakomisiya.nuozu@gmail.com) голову Комісії або ректора НУОЗ України.

Голова Комісії (або ректор – у разі надходження повідомлення на його ім'я) протягом трьох робочих днів з дня надходження повідомлення ухвалює одне з таких рішень:

про прийняття повідомлення до розгляду Комісією;

про притягнення особи до академічної та/або дисциплінарної відповідальності без проведення повної процедури – виключно у випадку, визначеному Положенням (визнання особою факту порушення).

Повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена в ньому інформація містить фактичні дані, що вказують на можливий факт порушення академічної доброчесності, які можуть бути перевірені. В іншому разі Комісія має право залишити повідомлення без розгляду, про що вмотивовано повідомляє заявника.

Комісія протягом десяти робочих днів з дня надходження повідомлення:

ухвалює рішення про початок розгляду повідомлення за процедурою, визначеною Положенням, або про залишення повідомлення без розгляду, і повідомляє про це заявника;

надсилає (надає) особі, стосовно якої надійшло повідомлення, його копію та не пізніше як за три робочі дні до дати розгляду інформує її про дату, час і місце розгляду повідомлення, якщо спосіб зв'язку з особою відомий.

Загальний строк розгляду повідомлення та прийняття рішення про наявність (відсутність) порушення академічної доброчесності не може перевищувати шести місяців з дня реєстрації повідомлення.

З метою запобігання конфлікту інтересів Комісія має право запрошувати як експертів педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників інших закладів освіти, наукових установ. У прийнятті рішення щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності не може брати участь член Комісії, який має конфлікт інтересів, – порядок заявлення та вирішення питання про відвід визначений Положенням.

Розгляд повідомлення щодо здобувача освіти віком від 14 до 18 років здійснюється із запрошенням його батьків або інших законних представників, якщо проти цього не заперечує сам здобувач освіти. У разі невизнання здобувачем освіти факту вчинення порушення до складу Комісії при розгляді цього питання обов'язково включається один або декілька представників органу самоврядування здобувачів освіти.

Засідання уповноваженого органу для розгляду повідомлення складається з відкритої та закритої частин.

Заявник та особа, стосовно якої розглядається повідомлення, їх представники мають право бути присутніми на відкритій частині засідання.

Уповноважений орган закладу на закритій частині засідання за наслідками розгляду повідомлення по суті приймає одне з таких рішень:

про позбавлення особи, щодо якої подано повідомлення, наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва, ступеня вищої освіти, вченого звання, що було присуджено (присвоєно) на підставі та/або з урахуванням відповідного академічного твору, - у разі встановлення наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації;

про відмову у позбавленні такої особи наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва, ступеня вищої освіти, вченого звання - у разі невстановлення наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації

Рішення Комісії про притягнення особи до академічної відповідальності має бути обґрунтованим, тобто ухваленим на підставі доказів, повно і всебічно досліджених у процесі розгляду повідомлення, або на підставі визнання особою факту порушення академічної доброчесності, та містити інформацію про конкретний вид порушення і санкцію, застосовану відповідно до Положення про Комісію.

У разі визнання особою, стосовно якої розглядається повідомлення, факту порушення академічної доброчесності, перевірка і дослідження доказів не проводяться; факт визнання враховується Комісією під час визначення санкції.

Рішення Комісії, ухвалене за результатами розгляду повідомлення, набирає чинності з дня його оприлюднення на офіційному вебсайті НУОЗ України імені П.Л. Шупика (без розкриття персональних даних, що не підлягають оприлюдненню за законодавством про захист персональних даних), а в разі його оскарження – з дня оприлюднення рішення суб'єктом розгляду скарги відповідно до Положення про Комісію.

5) Розгляд повідомлень про порушення академічної доброчесності, розгляд скарг, що надійшли до уповноважених суб'єктів до набрання чинності Законом, здійснюється і завершується відповідно до процедур, що діяли до дня набрання чинності цим Законом, крім скарг щодо порушення академічної доброчесності в дисертаціях на здобуття наукового ступеня, відповідальність за яке не була встановлена законом на момент вчинення порушення, які передаються на розгляд уповноваженого органу вчинених до набрання чинності Законом, прийняття рішень за результатами такого розгляду та їх оскарження здійснюються відповідно до процедур, з додержанням гарантій і прав суб'єктів академічної діяльності, визначених Законом;

6) Рішення уповноваженого органу закладу освіти, наукової установи про позбавлення або про відмову у позбавленні наукового ступеня, вченого звання, а також бездіяльність уповноваженого органу (неухвалення рішення протягом строку) може бути оскаржено до Національного агентства із

забезпечення якості вищої освіти протягом 30 календарних днів з дня оприлюднення рішення чи спливу строку.

Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти за результатами розгляду скарги приймає одне з таких рішень:

про встановлення наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, присвоєно вчене звання;

про невстановлення наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, присвоєно вчене звання.

Таке рішення оприлюднюється на офіційному веб-сайті Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття. Копія рішення надсилається до закладу освіти, наукової установи та заявнику.

7) Розгляд уповноваженим органом рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Уповноважений орган закладу освіти, наукової установи протягом 10 робочих днів з дня отримання зобов'язаний розглянути рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та прийняти рішення:

про позбавлення особи наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва та/або вченого звання, що було присуджено (присвоєно) на підставі та/або з урахуванням академічного твору (академічних творів), в якому (яких) Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти було встановлено наявність академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації;

про відмову у позбавленні особи наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва та/або вченого звання у разі невстановлення Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі та/або з урахуванням якого (яких) присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, присвоєно вчене звання.

Рішення уповноваженого органу закладу про позбавлення особи наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва, ступеня вищої освіти, вченого звання набирає чинності наступного робочого дня з дня спливу строку для його оскарження, якщо його не було оскаржено.

8) Розгляд вищим колегіальним органом управління закладу.

Рішення уповноваженого органу закладу освіти, наукової установи може бути оскаржено до вищого колегіального органу управління (вченої ради, педагогічної ради, наукової ради тощо) відповідного закладу освіти, наукової установи протягом 30 календарних днів з дня його оприлюднення.

Вищий колегіальний орган управління закладу освіти, наукової установи у порядку, визначеному внутрішніми актами, розглядає скаргу та за результатами розгляду приймає рішення шляхом таємного голосування. Таке рішення не потребує введення в дію керівником закладу освіти, наукової установи та оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу освіти, наукової установи протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття.

9) Рішення за результатами розгляду скарги набирає чинності з дня його оприлюднення на офіційному веб-сайті закладу.

10) Якщо на момент набрання чинності рішенням про позбавлення особи наукового ступеня, відповідної кваліфікації (кваліфікацій), вченого звання така особа обіймає посаду, кваліфікаційні вимоги до якої та/або умови конкурсу передбачають обов'язкову наявність відповідного наукового ступеня, ступеня вищої освіти та/або кваліфікації (кваліфікацій), та/або вченого звання, вона звільняється з такої посади відповідно до пункту 2 частини першої статті 40 Кодексу законів про працю України.

11. Відомості про позбавлення особи наукового ступеня, ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій), вченого звання вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти відповідно до законодавства.

12. У разі встановлення Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у науковій роботі, на підставі чи з урахуванням якої присуджено науковий ступінь доктора (кандидата) наук, повноваження спеціалізованої вченої ради, яка присудила ступінь доктора (кандидата) наук, вважаються припиненими з дня, наступного за днем оприлюднення відповідного рішення Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

У такому випадку нова спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук у відповідному закладі вищої освіти з відповідної галузі науки може бути утворена не раніше ніж через один рік з дня, наступного за днем оприлюднення відповідного рішення Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

13) У разі встановлення Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у науковій роботі на підставі чи з урахуванням якої присуджено ступінь доктора філософії, заклад вищої освіти, разова спеціалізована вчена рада якого присудила ступінь доктора філософії, втрачає право утворювати разові спеціалізовані вчені ради та присуджувати ступінь доктора філософії з відповідної спеціальності протягом одного року з дня набрання чинності відповідним рішенням, а Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти проводить постакредитаційний моніторинг відповідної освітньої програми.

14) У разі встановлення Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у науковій роботі, на підставі чи з урахуванням якої присвоєно вчене звання,

заклад вищої освіти, наукова установа, вчена (науково-технічна) рада якого (якої) присвоїла вчене звання, втрачає право присвоювати вчені звання з відповідної спеціальності протягом двох років з дня набрання чинності відповідним рішенням.

15) Якщо у дисертації, захищеній здобувачем ступеня доктора філософії, відповідно до законодавства встановлено наявність академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації, науковий керівник такого здобувача позбавляється права участі у підготовці та атестації здобувачів ступеня доктора філософії строком на два роки, голова та члени разової спеціалізованої вченої ради, в якій відбувся захист цієї дисертації, та офіційні опоненти, які надали позитивні висновки на дисертацію, позбавляються права участі в атестації здобувачів ступеня доктора філософії строком на два роки.

6.5. Права особи, щодо якої розглядається справа (Право на захист):

1) бути вчасно ознайомленою з усіма звинуваченнями та матеріалами розслідування;

2) бути присутньою на засіданні Комісії та надавати усні чи письмові аргументи на свій захист;

3) залучати представника (наприклад, представника Студентського самоврядування або юриста);

4) оскаржити рішення Комісії у порядку, визначеному законодавством.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Усі учасники освітнього процесу НУОЗ України імені П. Л. Шупика повинні знати і дотримуватися принципів і норм Кодексу. Незнання або нерозуміння цих норм не є виправданням неетичної поведінки та порушення засад академічної доброчесності, моральних правил та етичних норм.

7.2. Цей Кодекс затверджується вченою радою НУОЗ України імені П. Л. Шупика і вводиться в дію наказом ректора НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

7.3. Зміни та доповнення до цього Кодексу вносяться шляхом затвердження Кодексу у новій редакції.

7.4. Після затвердження Кодексу у новій редакції попередній Кодекс втрачає юридичну силу.

7.5. Кодекс набуває чинності з моменту його введення в дію наказом ректора університету та оприлюднення на офіційному вебсайті закладу

7.6. Усі науково-педагогічні, педагогічні та наукові працівники ознайомлюються з текстом Кодексу під розпис під час укладання трудового договору (контракту).

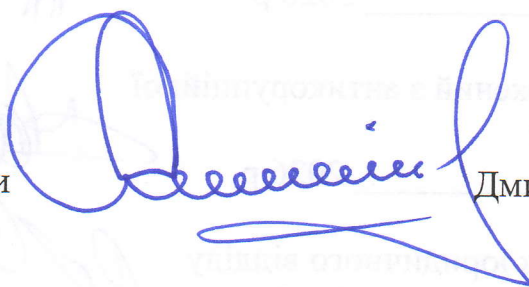
7.7. Здобувачі вищої освіти ознайомлюються з Кодексом під час зарахування до закладу (в межах вступної кампанії або під час першого організаційного заняття), підтверджуючи свій обов'язок дотримуватися його

норм особистим підписом у спеціальному листі ознайомлення або через особистий електронний кабінет студента.

7.8. Право ініціювати зміни або доповнення до Кодексу мають: ректор, вчена рада НУОЗ України імені П. Л. Шупика, Комісія з етики та академічної доброчесності, органи студентського самоврядування та Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених.

7.9. Норми цього Кодексу мають вищу силу стосовно інших внутрішніх нормативних актів НУОЗ України імені П. Л. Шупика в частині, що стосується правил академічної етики та доброчесності. Усі положення про факультети, інститути, кафедри, структурні підрозділи, силабуси дисциплін та правила внутрішнього розпорядку мають узгоджуватися з цим Кодексом.

В. о. проректора з наукової роботи

Дмитро ЛЕДІН

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з науково-педагогічної
роботи

«20» 08 2026 р.

Олександр ТОЛСТАНОВ

Проректор з науково-педагогічної,
лікувальної роботи та діяльності
університетських клінік

«20» 08 2026 р.

Раїса МОІСЕЄНКО

Проректор з науково-педагогічної
роботи та цифрової трансформації

«21» 08 2026 р.

Віталій ТИХОЛАЗ

Уповноважений з антикорупційної
діяльності

«20» 08 2026 р.

Юрій СІДЕНКО

Начальник юридичного відділу

«20» 08 2026 р.

Олексій СИНІЧЕНКО

Начальник навчально-методичного
відділу

«21» 08 2026 р.

Олександр РОГАЧЕВСЬКИЙ

Голова ради молодих вчених

«21» 08 2026 р.

Ярослав НАЧЕСА

Директор Центру академічної
добросочесності та організації наукової
діяльності

«20» 08 2026 р.

Валентина КОЛОМЕЙЧУК